

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 13. august 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 487 (alm. del) efter ønske fra Helene Brydenscholt (ALT) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares

Spørgsmål nr. 487:

Højesteret har i to domme af henholdsvis 27. september 2024 og 17. juni 2025 underkendt væsentlige dele af den hidtidige danske praksis i sager, hvor flygtninge og udlændinge er blevet dømt for dokumentfalsk og personelfalsk ved indrejse til Danmark og for overtrædelse af kontrolforpligtelser på udrejsecentre. I dommen fra 17. juni 2025 fastslog Højesteret, at det ikke er strafbart for flygtninge at anvende falsk pas eller en andens ID ved indrejse, jf. Flygtningekonventionens artikel 31. I dommen fra 27. september 2024 underkendte Højesteret den tidligere praksis, hvor udlændinge blev dømt for at overtræde kontrolforpligtelser i perioder, hvor de var udrejst af Danmark med henblik på at tage varigt ophold udenfor Danmark. Trods disse domme ser det ud til, at der fortsat sidder personer på Udrejsecenter Kærshovedgård, som er dømt efter den tidligere praksis og der er ikke iværksat en systematisk gennemgang af sager med henblik på genoptagelse.

På den baggrund stilles følgende spørgsmål:

- Vil ministeren oplyse, om myndighederne på baggrund af Højesterets dom af 27. september 2024 har indledt en proces med henblik på at identificere og eventuelt genoptage sager, hvor udlændinge er blevet dømt for overtrædelse af kontrolforpligtelser i strid med dommen, og hvilke tiltag der i givet fald er iværksat?
- Vil ministeren oplyse, om der efter Højesterets dom af 17. juni 2025, hvori det fastslås, at flygtninge ikke kan straffes for at anvende falsk identitet eller pas ved indrejse, er iværksat en proces for at identificere og genoptage tidligere domme, som strider mod dommens præmisser og flygtningekonventionen?
- Hvor mange personer er blevet pålagt kontrolforpligtelser på Udrejsecenter Kærshovedgård i forbindelse med en dom for dokument- eller personelfalsk begået i forbindelse med indrejse, og som efterfølgende har fået tildelt asyl efter udlændingelovens § 7, stk. 1?
- Er der på nuværende tidspunkt udvisningsdømte personer med kontrolforpligtelser på Udrejsecenter Kærshovedgård, som er blevet udvist i henhold til den tidligere praksis om dokument- og personelfalsk, som Højesterets dom af 17. juni 2025 har underkendt?

Udlændinge- og Integrationsudvalget

21. oktober 2025

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2025 - 14097
Akt-id 3323133

- Er der flygtninge, som er blevet pålagt kontrolforpligtelser på et udrejsecenter efter dom for ulovlig indrejse, og som efterfølgende er blevet dømt for overtrædelse af disse kontrolforpligtelser – og i bekræftende fald, hvor mange?

Svar:

Jeg mener, at man selvfølgelig skal kunne straffes, når man ikke overholder sine kontrolforpligtelser – også selv om man har opholdt sig midlertidigt i udlandet. På samme måde mener jeg principielt ikke, at udlændinge uden tilladelse bør kunne rejse igennem hele Europa og ind i Danmark ved brug af falske dokumenter, uden at de pågældende bliver straffet herfor.

Og det er klart, at vi vil kigge på, om afgørelserne giver anledning til at ændre i reglerne på området.

Men når det er sagt, så har Udlændinge- og Integrationsministeriet til brug for besvarelsen af de opstillede spørgsmål indhentet et bidrag fra Justitsministeriet, der har oplyst følgende:

”Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Højesteret har den 27. september 2024 afsagt dom i sag 21/2024 om melde-, opholds- og underretningspligt.

Det principielle spørgsmål i sagen var, om der efter hjemrejseloven var hjemmel til at straffe den tiltalte for at have undladt at overholde pålagte kontrolforpligtelser (melde-, opholds- og underretningspligt) i en periode, hvor han ikke havde opholdt sig i Danmark. Det blev bevismæssigt lagt til grund, at tiltalte i den nævnte periode først havde opholdt sig i Sverige og siden i Tyskland, hvor han søgte om asyl sammen med sin hustru og sine børn med henblik på at tage varigt ophold der.

Højesteret fandt i den konkrete sag, at der ikke er hjemmel til i medfør af hjemrejselovens § 23, stk. 2, jf. straffelovens § 1, at straffe en udvist udlænding for overtrædelse af pålagte kontrolforpligtelser, når vedkommende har forladt Danmark med henblik på at tage varigt ophold i et andet land.

Rigsadvokaten har i forlængelse af Højesterets dom af 27. september 2024 anmodet alle embeder om sikre, at der ikke sker strafforfølgning for overtrædelse af en pålagt melde-, opholds- eller underretningspligt i verserende straffesager, hvis det kan lægges til grund, at vedkommende i den pågældende periode har forladt Danmark med henblik på at tage varigt ophold i et andet land. Om det bevismæssigt kan lægges til grund, at vedkommende har forladt Danmark med henblik på at tage varigt ophold i et andet land, beror efter Rigsadvokatens

opfattelse på en konkret vurdering af sagens omstændigheder. Anklagemyndigheden skal derfor kvalitetssikre, at spørgsmålet i relevante tilfælde er belyst under politiets sagsbehandling.

Rigsadvokaten anmodede endvidere i forlængelse af dommen alle embeder om straks at sikre, at der blev taget stilling til, om eventuelle arrestanter skulle løslades, samt om der var grundlag for evt. anke af byretsdomme, som endnu ikke var endeligt afgjort.

Rigsadvokaten har endvidere udsendt en supplerende instruks vedrørende bl.a. endelige domme, hvor domfældte aktuelt afsoner fængselsstraf, hvor alle embeder blev pålagt hurtigst muligt at tage stilling til, om der i tilfælde, hvor den domfældte aktuelt afsoner fængselsstraf for overtrædelse af en kontrolforpligtelse, skulle ske anke eller genoptagelse af den pågældende dom, herunder om der skal fremsættes anmodning til kriminalforsorgen om, at fuldbyrdelse af dommen skal udsættes eller standses. Rigsadvokaten tilvejebragte til brug for denne gennemgang et centralt datatræk, som embederne blev anmodet om at tage udgangspunkt i.

Rigsadvokaten har endvidere informeret alle embeder om, at håndteringen af endeligt afgjorte straffesager afventer, at det indledningsvist undersøges, om – og i givet fald hvordan – endeligt afgjorte sager omfattet af problemstillingen kan identificeres. Dette arbejde pågår fortsat.

Rigsadvokaten har endvidere opdateret Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om behandling af sager om overtrædelse af melde-, opholds- og underretningspligt.

Endelig har Rigsadvokaten orienteret Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Danske Advokater og Advokatsamfundet om Rigsadvokatens skrivelser til embederne og vejledt om, at en domfældt, der ønsker at fremsætte anmodning om anke eller genoptagelse af en endeligt afgjort straffesag, som er omfattet af problemstillingen, kan rette henvendelse til den relevante politikreds.

2. Højesteret har den 17. juni 2025 afsagt dom i sag 95/2024 om rækkevidden af flygtningekonventionens artikel 31, stk. 1.

Det principielle spørgsmål i den konkrete sag var, om en udlænding der, i forbindelse med indrejse i Danmark, havde benyttet sig af en anden persons id-kort, var straffri i medfør af flygtningekonventionens artikel 31, stk. 1, for overtrædelse af straffelovens § 174 om personelfalsk. Den pågældende var flygtet fra Syrien til Tyrkiet, hvor han havde opholdt sig i 7-8 år. Forud for indreisen til Danmark havde han desuden opholdt sig i Grækenland i ca. 2 måneder. Han blev herefter anholdt i

forbindelse med indrejsen til Danmark og oplyste under afhøringen bl.a., at han var deserteret fra den syriske hær, at han skulle til Danmark for et familiært besøg, og at han ville søge asyl i Tyskland. Efter byretsdommen og afsoning søgte pågældende om asyl i Danmark, hvilket han – forud for landsrettens behandling af sagen – fik i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 1.

Højesteret fandt i den konkrete sag, at den pågældende måtte anses for at være kommet direkte fra et område, hvor hans liv eller frihed var truet. Højesteret lagde i den forbindelse vægt på udlændingemyndighedernes afgørelse om at meddele den pågældende asyl.

Højesteret fandt endvidere, at han ved at have oplyst, at han var deserteret fra den syriske hær, og at han ville søge asyl i Tyskland havde godtgjort, at han havde en rimelig grund til ulovlig indrejse, og at han ved at afgive forklaring om dette i forbindelse med anholdelsen også havde henvendt sig uopholdeligt til myndighederne. På den baggrund frifandt Højesteret tiltalte for personelfalsk efter straffelovens § 174. By- og landsret var kommet frem til et andet resultat.

Rigsadvokaten er i dialog med de relevante myndigheder med henblik på at afklare rækkevidden af dommen. Det bemærkes, at der på nuværende tidspunkt verserer flere sager i Højesteret om flygtningekonventionens artikel 31, stk. 1, og den nærmere fortolkning af bestemmelsen.

I forlængelse af Højesterets dom af 17. juni 2025 har Rigsadvokaten imidlertid foreløbigt anmodet alle embeder om at sikre, at sager, hvor sigtede har tilkendegivet over for de danske myndigheder, at vedkommende søger asyl (i Danmark eller et andet land), overdrages til udlændingemyndighederne og sættes i bero, indtil udlændingemyndighederne har taget stilling til eventuel asylbeskyttelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, idet der dog fortsat kan ske sigtelse. Embederne er endvidere anmodet om at trække sager omfattet af problemstillingen fra retten, hvis der er fremsendt anklageskrift eller retsmødebegæring, og straks sikre, at der tages stilling til, om eventuelle arrester skal løslades.

Når den nærmere rækkevidde af dommen er afklaret, vil Rigsadvokaten vende tilbage med en vurdering i forhold til håndteringen af endeligt afgjorte straffesager.

For så vidt angår afsonere er embederne dog allerede anmodet om at kontakte den tidligere beskikkede forsvarsadvokat i de konkrete sager med henblik på generelt at vejlede om domfældtes muligheder for at søge genoptagelse i medfør af retsplejelovens kapitel 86. Rigsadvokaten tilvejebragte til brug for denne orientering et centralt datatræk

over personer, der var registrerede som aktuelle afsonere af domme om dokumentfalsk, personelfalsk, ulovlig indrejse og ulovligt ophold, som embederne blev anmodet om at tage udgangspunkt i, idet Rigsadvokaten dog ikke er i besiddelse af oplysninger om, hvorvidt domfældte har fået asyl.

Endelig har Rigsadvokaten orienteret Domstolsstyrelsen, Landsforeringen af Forsvarsadvokater, Danske Advokater og Advokatsamfundet om Rigsadvokatens skrivelse til embederne.

3. Rigsadvokaten har undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) og Kriminalregistret (KR) om antallet af flygtninge, som er blevet pålagt kontrolforpligtelser på et udrejsecenter efter dom for ulovlig indrejse, og som efterfølgende er blevet dømt for overtrædelse af disse kontrolforpligtelser (sidste pkt. i spørgsmålet).

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, som knytter sig til en eller flere lovovertrædelser. I forbindelse med sagens afslutning registreres en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse bl.a., hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

Rigsadvokaten kan i den forbindelse oplyse, at det ikke er muligt ved et elektronisk datatræk i POLSAS eller KR at tilvejebringe detaljerede oplysninger om personers nuværende eller tidligere opholdsgrundlag, herunder om den pågældende har fået meddelt asyl som konventionsflygtninge efter udlændingelovens § 7, stk. 1.

Det bemærkes endvidere, at der i POLSAS findes selvstændige gerningskoder, som knytter sig til ulovlig indrejse samt dokument- og personelfalsk, ligesom der findes gerningskoder, som knytter sig til overtrædelse af pålagt melde-, opholds- og underretningspligt. Det er imidlertid ikke muligt ved elektronisk udtræk fra POLSAS at tilvejebringe oplysninger om, hvilken form for lovovertrædelse, der har ført til pålæg af melde-, opholds- og underretningspligt, ligesom det ikke er muligt at tilvejebringe oplysninger om, hvorvidt en given overtrædelse er begået i forbindelse med indrejse.

Besvarelsen af spørgsmålet vil således forudsætte en omfattende manuel gennemgang med udveksling af oplysninger på tværs af myndigheder.

Som beskrevet under punkt 2 er Rigsadvokaten i dialog med de

relevante myndigheder med henblik på at afklare rækkevidden af dommen. Når den nærmere rækkevidde af dommen er afklaret, vil Rigsadvokaten tage stilling til håndteringen af endeligt afgjorte straffesager.””

Rasmus Stoklund

/

Christoffer Sylvest Buchhave